

4. søndag etter påske 2019, Asbjørn Hjorthaug (ELBK)

Tekster: Salme98; Jes. 49: 1-13; Jak.1:16-21; Joh. 16: 5-15; II Joh. 17: 9-17

«Jeg ber for dem. Jeg ber ikke for verden, men for dem som du har gitt meg, for de er dine.»

Jesus avslutter avskjedstalen til disiplene (kap16) med triumferende ord: *«vær frimodige, jeg har seiret over verden!» Joh 16,33.* Deretter løfter han blikket mot himmelen og ber den bønningen som nå kalles «Jesu yppersteprestelige bønn» (kap 17) fordi Jesus nå står på terskelen til sin lidelse og død der han ofrer seg selv for oss og i denne bønningen går han i forbønn for oss som vår yppersteprest.

Bønningen faller i tre deler. I versene 1-5 ber Jesus for seg selv. Jesus skal igjennom både lidelse og død, og han ber nå sin Far om at han må føre han igjennom oppstandelse og himmelfart inn til Guds fullkomne herlighet. Den herlighet som Guds sønn har hatt fra evighet av, men som han frivillig gav avkall på da han ble menneske. Denne herlighet har Guds sønn hatt hele tiden, men her på jorden tok han den ikke i bruk. Men nå når alt «er fullbrakt», ber Jesus sin far om å bli flyttet inn i den fulle herlighet og igjen å få ta den i bruk *«Og nå ber jeg at du, Far, vil gi meg den herlighet som jeg hadde hos deg før verden ble til.» Joh 17,5.* Paulus beskriver dette slik i Fil 2,6-9: *«Han var i Guds skikkelse, men så det ikke som røvet gods å være Gud lik. Han gav avkall på sitt eget, tok på seg en tjeners skikkelse og ble mennesker lik. I sin ferd var han som et menneske; han fornedret seg selv og ble lydlig til døden, ja, korsets død. Derfor har Gud høyt opphøyet ham og gitt ham navnet over alle navn.»*

I den tredje delen, versene 20-26, ber Jesus for alle troende på alle steder og til alle tider. Det gjelder alle de som har kommet til tro gjennom apostlenes muntlige og skriftlige vitnesbyrd. Som den rette yppersteprest bærer han oss alle fram for sin Far i bønn. Han ber om at vi utad må stå fram som en samlet kirke slik at verden ser og forstår hva dette handler om. *«Brødre, jeg formaner dere i vår Herre Jesu Kristi navn at dere må vise enighet. La det ikke være splittelse blant dere, men la alt komme i rett stand, så dere har samme syn og samme tanke» I Kor 1,10.* Den splittelse vi opplever mellom kristne er en frukt av synden og ikke etter Guds vilje. Jesus ber også om at vi alle må eie den fullkomne herlighet i troen og at vi til slutt skal få være der hvor herlighetens Herre er, hjemme hos han i himmelen.

Prekanten i dag er hentet fra den andre delen av Jesu bønn. Her ber Jesus for sine disipler at de må bli bevart i den onde verden som omgir dem og om at de må bli bevart i sannheten. Disiplene har på en spesiell måte mottatt troen på at Jesus Kristus er Guds sønn. De har fått en visshet om at Jesu ord og gjerninger er guddommelige og at Jesus virkelig er Guds levende sønn ved at den Hellige Ånd har åpenbart ordet for dem. Derfor hører de Gud til og Jesus legger nå sine disipler tett inntil Faderens bryst og hjerte.

Jesus kjenner den onde verden bedre enn de fleste. Han vet at dersom disiplene ble overlatt til seg selv, så ville den onde dra de vekk fra sannheten. Derfor vil Gud gå inn med all sin kraft og bevare dem mens de fortsatt er i den onde verden. *«Jeg ber ikke om at du skal ta dem ut av verden, men at du skal bevare dem fra det onde.»* Tidligere har en slik bønn ikke vært nødvendig. Jesus var jo sammen med dem. Her hadde han vokter og vernet de fra all fare, som en trofast hyrde førte han dem trygt forbi enhver fare og fristelse.

«Da jeg var hos dem, bevarte jeg dem i ditt navn, det navn du har gitt meg. Jeg vokter dem, og ingen av dem gikk bort, uten den ene som hørte fortapelsen til, så Skriften skulle bli oppfylt.»

Nå er det annerledes. Jesus skal snart reise hjem til sin far, og hans disipler blir værende igjen alene.

Nå må Gud gjøre det som er nødvendig og bevare dem når de er alene i verden. Det skjer ikke i første omgang ved at de tas bort fra denne verden og ført hjem til herlighetens rike. De skal heller ikke isoleres i kloster eller i ensomhet andre steder, for de har en stor gjerning som skal utføres midt i den verden de lever. Da har fått oppdraget med å gå ut til alle mennesker med evangeliet. Derfor ber Jesus om at hans Far må bevare dem fra det onde, de må ved troen få beholde samfunnet med Gud og med hverandre. De må til enhver tid få eie den freden som skapes og bevares gjennom Jesu død for deres synder skyld og ved Jesu oppstandelse fra de døde.

Men skal vår himmelske Far få bevart disiplene i den verden de ikke lenger tilhører, så må han få hellighet dem i sin sannhet. Derfor ber Jesus om at Guds rene ord må få plass i dem med sin kraft. Det motsatte av sannhet er løgn og falsk lære. Verden styres av løgnens far, som er den onde selv. Disiplene vil gjennom å holde seg til sannheten i Guds ord, holde seg nær Gud. Da vil de ta avstand fra synden og verden og vie sitt liv i Guds tjeneste og under hans omsorg. Jesus hadde allerede sendt de ut i verden med evangeliet. Det er viktig for Jesus at dette arbeidet fortsetter, derfor ber han sin Far om å gripe inn slik at det blir mulig. Først sendte Gud Jesus til jord for å fullføre frelsesverket for alle mennesker, og nå har han sendt disiplene utover jord for å fortelle om frelsesverket til alle mennesker. Derfor må Gud gripe inn og bevare dem, og Jesus vil

stille opp med sitt løfte om at han vil være med dem alle dager inntil verdens ende.

«Som du har sendt meg til verden, har jeg sendt dem til verden. Jeg helliger meg for dem, så også de skal helliges i sannheten.»

I evangelieteksten fra Jesu avskjedstale i Joh. 16, sier Jesus at han skal fare opp til himmelen. Her er han tydelig på at han ikke lar sine venner være igjen alene. Han skal sende talsmannen Den Hellige Ånd. Talsmannen kommer og representerer Kristus. Han skal gjøre akkurat det samme som Kristus gjorde, vise verden deres synd og åpenbare dommen som venter dem. Synden er først og fremst dette at mennesker ikke tror på Jesus Kristus og hans frelsesverk for oss. Han skal åpenbare evangeliet og veilede apostlene slik at de kan skrive ned Guds ord til oss. Den Hellige Ånds viktigste oppgave er å sørge for at Kristus blir forherliget og forkynt. Derfor kaller Jesus han talsmannen. Ordet og sakramentene er de nådemidler Den Hellige Ånd benytter til å forkynne Kristus, og ved disse midler plante troen i våre hjerter, styrke den og bevare den. Men Jesus sender også den Hellige Ånd med en begrunnelse at de ikke skal være som foreldreløse barn. De trenger en som kan trøste dem og ha omsorg for dem. *«Og jeg vil be Faderen, og han skal gi dere en annen talsmann, som skal bli hos dere for alltid: sannhetens Ånd. Verden kan ikke ta imot ham, for verden ser ham ikke og kjenner ham ikke. Men dere kjenner ham; han blir hos dere og skal være i dere. Jeg skal ikke la dere bli igjen som foreldreløse barn, jeg kommer til dere.» Joh. 14,16-18*

Så har vi sett at det er viktig for Jesus at de troende blir bevart i den verden de er satt inn i og som de daglig lever i. Han har bedt sin Far om at de må bli bevart. Han har sendt oss den hellige Ånd. Han har gitt oss sitt ord og sakrament for å hellige oss, bevare oss, styrke vår tro og føre oss trygt hjem til sin herlighet. Jesus går også daglig i forbønn for hver enkelt av oss. Vi er tegnet i hans hender med naglemerkene. Han kan ikke glemme oss. Vi er Guds barn kjøpt og betalt med hans eget blod. Men vi også oppfordres til å be om at vi må bli bevart. Det har Jesus lært oss i og med Fader Vår: *«Led oss ikke inn i fristelse og fri oss fra det onde»* Vi må ta til oss av Guds ord. Det er viktig at vi daglig lever i og av Guds ord for da kan den hellige Ånd få arbeide med oss og holde oss inne i sannheten bort fra løgneren.

«Alt mitt er ditt, og det som er ditt, er mitt, og jeg er forherliget gjennom dem.»

I og med Jesu død og oppstandelse ble Jesus forherlighet. I sin dypeste fornedring, der han ble torturert og hengende på et kors forlatt av sin Far, var han også forherliget. Det er nettopp hos den korsfestede Kristus vi finner herlighetens Herre, han som gav sitt liv for alle mennesker. Derfor taler Paulus høyt og tydelig til menigheten i Galatia: *«Jeg vil ikke vite noe annet blant dere enn Kristus, og han korsfestet.»* Han hadde malt Kristus korsfestet for deres øyne, sier han. Når så disiplene forkynner den korsfestede Kristus, da forherliges Kristus. Kristus forherliges ikke gjennom våre gjerninger og vår fromhet. Kristus forherliges når vi som fortapte syndere tror at vi får syndenes forlatelse og er rettferdige for Gud gjennom det Kristus har gjort for oss. Kristus forherliges hver gang vi aktiv bruker nådemidlene, ord og sakrament.

«Jeg blir ikke lenger i verden, men de er i verden, og jeg går til deg. Hellige Far, bevar dem i ditt navn, det navn du har gitt meg, så de kan være ett, likesom vi er ett.»

Jesus skal opp til himmelen og sitte ved sin Fars høyre hånd. Men dette betyr ikke at han for alltid er borte. Gud er til stede over alt og i alle som tror. Når han nå sitter ved Faderens høyre hånd oppfyller han hele himmelen og jorden og har alle fullmakter. Derfor har han sagt at der to og tre samles i hans navn, der er han midt iblant dem. Der Guds ord er, der er Kristus og Den hellige Ånd hvis hovedoppgave er å forherlige Kristus. Kristus ber her om at de må bevares i Guds navn slik at de kan være ett. Guds navn er identisk med Guds Ord. Det er samme sak. Å bli bevart i Guds navn, er å bli bevart fra all falsk lære som fører bort fra Gud. Det er den falske lære som truer enheten i Kristus. Det kan virke som om at det er de som vil stå fast på Guds Ord som anklages for å bryte enheten. Men det er jo stikk motsatt. Enheten er en enhet i tro, lære og bekjennelse. Der Guds ord forkastes, der er enheten brutt. Enheten kan ikke skapes ut fra kompromisser eller bortforklaringer. Enhetens grunn er knyttet opp til sannheten. *«Hellige dem i sannheten; ditt ord er sannhet.»*

Vi omgis av den falske lære hvor vi går og står. Jesus har advart oss på det sterkeste. Kristus går i forbønn for oss slik at vi kan bli bevart fra det onde, fra den falske lære og beholde troen og bekjennelsen til den rene lære slik vi har den i Guds Ord. Vi er i konstant fare. Men Kristus ber for oss, og vi skal arbeide for enhet og fellesskap. Måtte Gud gi oss nåde til å stå løpet ut.

Amen.